

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

De Dominicis post Pentecosten Dominica II. à Pentecoste, Lect. 1. tripart
Homo quidam fecit cœnem magnam, & vocavit multos, &c. 1. pars agit de
excusatione quam adfert primus & secundus ex invitatis. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Laudent nomen tuum, & ex precordiis sonent præconia, agnoscentes quia usua vis est suavis misericordia tua, in æternum permanens super eos qui nunquam deleverunt veritatem quam perennare voluist de generatione in generationem, donec eam plenius sine volo contemplemur, quando mysticis symbolis ablatis faciem tuam nobis revelabis, & in illa limpide mysteria nobis jam abscondita agnoscemus.

THEMATATA PER OCTAVAM VENERAB. SACRAMENTI.

Verè tu es Deus absconditus, Deus Israel Salvator. Iaiæ. 45.

Explicatur in Candelabro Mystico, Tract 4. Lect 1. Memoriam fecit mirabilia suorum misericors & misericors Dominus Plal. 110.

Explicatur ibidem fusc Læctione secundâ, item Læctione quartâ.

Eccè posuit est hic in ruinam, & in resurrectionem multorum in Israel, & in signum cui contradicetur. Luc. 2.

Explicatur de hoc Sacramento, & de præsentia reali Christi; cui hic contradicunt hæretici. Vide Læctionem tertiam ibidem.

Electo genua ad Patrem, ut possitis comprehendere quæ sit longitudo & latitudo, sublimitas & profunditas. Ephel. 3.

Explicatur id de dimensionibus amoris divini, & quæ in hoc elucet Sacramento, Læctione 4.

Constituite diem solemnem in condensis usque ad cornu altaris, & dicit Deus meus es tu, & confitebor tibi, Deus meus es tu, & exaltabo te. Plal. 117.

Explicatur hoc de eodem Sacramento, Læctione 6. Propositione 2. ubi multa de institutione huius Festi.

Quod bonum ejus, & quod pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, & vinum germinans Virgines. Zach. 9.

Explicatur de hoc Sacramento Læctione 8. per totam, cum exhortatione ad juveas & virgines.

Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat. I. Cor. 11.

Explicatur Lect. 9. ubi fusc de dispositione requisita ad hoc Sacramento.

Eccè panis Angelorum factus est cibis viatorum, verè panis filiorum non mittendus canibus. S. Thomas in officio.

Explicatur per totam Læctionem decimam copiosè & moraliter.

TRACTATUS III. DE DOMINICIS POST PENTECOSTEN.

LECT. II. DOMINICA II. POST PENTECOSTEN. tripartita.

Homo quidam fecit cenam magnam, & vocavit multos, &c. Luc. 14.

PARS I.
De qualitate cœnæ & patrum familias in vitante. 3. Reg. 3.

HE multis convivis mentio fit in facris litteris, quæ infelicem sortita fuere exitum, multisque attulerunt exitum. Quid infeliciter convivio Absalonis? In illo remulenti Amnon interemptus est, filius Regis, frater Absalonis: sicque fœdavit frater impius fraterno sanguine convivium suum quasi Regium, non sine acerbo luctu Parentis, ac eorum qui fuerant invitati de comitatu Regio, quos fugâ sibi oportuit consulere. O funestum convivium! De Absalone illud dicere possumus:

Fasidit vinum, quia jam sicut ipse erorem:

Tam bibit hunc aridè, quam bibit ante merum.

Quid infeliciter iterum convivio Balthazaris? in illo manus cœlestis in pariete regio funestum exarat

decretum: *Mane, Tece, Phares;* quod interpretatur Dan. 5. *Daniel: Numeravit Deus regnum tuum & completit illud: Appensus es in statera, inventus es minus habens. Divisum est regnum tuum, & datum Medis & Persis.* Eademque nocte Rex interfectus est, & successit in regnum Darius Medus. O funestum convivium!

Quid magnificentius convivio Assueri? Ad illud invitatus est omnis populus, à maximo usque ad minimum, septemque diebus præparatum fuit in vestibulo horti & nemoris, quod regio cultu & manu confutum erat. Verum quam infelix illius exitus, dum ibi Vasthi Regina, pulchra valde, à Regem & furore successu ignominiosè repudiata est? Similiter convivium quod Esther eidem Regi, & ejus primo Principi Aman præpararat festivum erat, deliciis & jucunditate referentem; sed infelix illius fuit exitus, dum ab illo Aman rapitur & erigitur in patibulum corvis futurus pabulum. O funestum convivium! Sic & de aliis multis conviviis norum est.

Feliciter his convivium illud & cœna magna de qua

qua in hoc Evangelio, ad quod invitatur non soli magni aut divites, sed etiam pauperes, debiles, claudi, cæci, & ex pauperibus sunt divites, ex infirmis fortes, ex claudis bene gaudentes, ex cæcis clarè videntes, ex miseris beati & æterum felices. Soli illi infelices, qui invitati noluerunt venire, de quibus dicitur servis ab irato Patrefamilias: *Dico autem vobis, quod nemo viderit illorum gustabit cenam meam.* Quam ergo cenam gustabant ab hac magna cena exclusi: Illam in qua apponitur ignis, sulphur, spiritus procellarum, pars calicis eorum. Illam in qua propinatur Calixira Domini, cujus *Texnumquam est exinanita.*

Luc. 14.

Psal. 10.

Psal. 74.

Cœna magna duplex.

Isai. 5.

Cœna militans Ecclesie ferula.

Duplex porro est cœna illa magna & felix à magno Patrefamilias preparata, ad quam multi invitantur. Una preparatur in hoc sæculo, altera in futuro. Non enim alius est hic Patrefamilias, nisi Dominus Deus noster, qui obis in hoc sæculo preparavit mensam gratiæ in futuro mensam gloriæ: ad quæ omnes non solum invitatur, ut ejus fruamur deliciis & ferulis copiosè apparatus. De utraque mensa potest intelligi illud: *Faciens Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc convivium pinguium, convivium videntium, pinguium medullatorum, videntium defecate.* In quoniam monte? In monte Ecclesie Militantis, in monte quoque Ecclesie Triumphantis. Utrobique deliciae, & cibi laudissimi, vinumque purissimum si oculo mundo inspicere, si palato depurato gustare volueris.

Ex quibusnam apparatus convivium, à Domino in Ecclesia militante: Utique ex ferulis pretiosissimis. Nempe ex Christi Corpore & sanguine, ex ejus anima & divinitate, ex Sacramentis, ex gratiis variis, ex Spiritus sancti donis, ex meritis Christi. An ferula lauciora & pretiosiora posses exoptare? Ibi comeditur panis vitæ, sal sapientiæ, favius & mel suavitatis internæ, agnus assatus charitatis igne: ibi oleum pingue, fructus quoque dulcissimus apponitur decerptus ab arbore vitæ, & manna cœlestis. Ibi bibitur aqua saliens in vitam æternam, aqua viva de vivo fonte, vinum amoris purissimi de cellariis Sponsæ: lac candidissimum profusum de uberibus Sponsæ. Hoc est convivium de quo dicebat Petrus Abbas Cellensis lib. 1. epist. 4. O Jesu conviatoribus tuis quis sapor in faucibus, quis odor in naribus? Quis splendor præ oculis? Quæ auditus modulatio, quæ cordis jubilatio? Nihil infra votum, supra votum omnia abundant gaudia. Explicat se voluntas ad volendum, immò ad volandum; & non solum sufficit, sed supercurrit oleum, quia vasa deficiunt. Hic manus dantis largior, & accipientis carior. Solahæc ministrorum indignatio, quia parci sunt quibus fiat ferulorum distributio. Felix qui cordis palatum preparat, ut possit gustare & percipere has delicias, hunc panem, hunc saltem, hoc oleum, hoc mel, hoc manna, hos fructus, hoc lac, hanc aquam, hoc vinum & mel. Pauci sunt qui cum sapore id faciunt, quia palatum habent infectum humo-

re terreno, alius hujus sæculi, cepis Egypti. Malunt convivia mundi quam convivium Dei; ideo ibi comedunt, bibunt & lætantur, sed eos postmodum consequitur fames & sitis æterna, ita ut cogantur aquæ guttam petere, nec umquam possint invenire. Sic de eis potest dicere mundus illud *Nativum eos cum jucunditate dimissi eos cum fessu & luctu.* Corpus enim eorum sit esca vermium, anima flammis. O funestum convivium mundi! ô faustum convivium Dei.

Baruc. 4.

Cœna triumphantis Ecclesie ferula.

Sed convivium Filiis Dei in Ecclesia militante apparatus non nisi initium est & prægustus convivii apparatus in Ecclesia triumphantis. Unde non tam cœnâ dicitur quam prandiolum & jentaculum respectu illius æterni convivii: quod proprie cœna est, tum quia in sero paratur, tum quia post illud nullum aliud restat convivium. Magnus Patrefamilias, Magnus Rex illud parat in cœnaculo amplissimo, in quo locus est omnibus venire volentibus. Ibi portio non minor singulis, licet innumeri confluant, non est enim in cœna Dei sicut in cœna mundi. Ibi ubertas est omnes satians, & de consortio lætitiæ generans; ita ut quo plures sunt convivæ, eo major sit lætitiæ & exultationis quia cibus non minuitur, nec torrens quo potantur, exhauritur, originem habens semper profuentem. Ibi apparatus sunt ad epulum illa, quæ nec oculus vidit, nec auris audivit, quæ nec in cor hominis ascenderunt. Ibi eximius cibus visio divinæ claritatis, amor & fructio divinitatis, laus sonora ineffabilis jubilatio, continuatio æternitatis. Magna ergo cœna, non solum ob magnitudinem apparatus, nec solum ob numerum sine numero populi epulantur, nec solum ob magnitudinem loci innumeros complectentis, nec solum ob eximium cibum ineffabilis delectationis; sed etiam magna cœna, quia æternæ est durationis. Mundi convivia ad unum aut alterum diem perdurant, & mox fastidium & nauseam ingenerant: illud non habet finem, & in satietate non habet satietatem. Beatus ergo qui manducabit panem in regno Dei. Una mica huc decedens miram excitat orexin & appetitum. Beatus qui bibit vinum novum amoris divini cum Christo in regno Patris de genimine vitis, & quodam modo inebriatur. Unam micam illius panis gustata Petrus, unamque syllabam illius vini & adeo in monte inelamat: *Domine bonum est mihi hoc esse.* Una gutta si postea decidere in infernum, etiam acerbissimas illas penas dulcoraret, inquit quodam loco S. Aug. Merito ergo inelamat vox cœlestis Joanni: *Scribe, Beati qui ad cenam nuptiarum Agni vocati sunt.* Hæc est eadem cœna de qua hic, ad quam suspirant omnes Sancti de hoc sæculo.

Apos. 19.

B. Dorothea cum post dira tormenta sententiam mortis à Præside acciperet, dixit cum júbilo: *Benedico te Domine, castè amator animæ meæ, quod commertam ad nuptias agni immaculati me vocare*

Dan. 5.

Esai. 1.

Esai. 7.

vocare dignatus sit, & ad thalamum calcem inuitare. Sic paulo post expiravit ad cenam illam suspiciens in medijs tormentis.

S. Lurgardis ad illam etiam cenam continuo suspirabat: unde euidam Sorori sibi familiari prae-dixit diem mortis suae fore illum in quo cancretur: Homo quidam fecit cenam magnam, & vocavit multos. Hoc vero prae-dixit annis quinque ante mortem. Erat ut prae-dixerat factum est: nam mortua est in Dominica infra octavam Sacramenti, quando istud Evangelium in Ecclesia canitur. Incidebat autem in decimam sextam Junii. Sic certo prae-dixit se vocatam ad illam cenam, certoque illa fructuram, quia et Dominus id revelauit.

Ad illam ergo cenam multi vocati sunt à servis Patrisfamilias, ab ipso Patrefamilias prius invitati. Nemo vero ad cenam illam aeternae pertingit gloriae, qui prius non adfuerit in prandio & mensa gratiae hic preparatae. Unde ad hanc prius vocantur quam ad illam: Quos vocavit, hoc & iustificavit, vos & glorificavit. Vocantur autem per inspirationem, per Pastorum instructionem, per librorum sacrorum lectionem, per ministrorum verbi Dei missionem, per beneficiorum in corda eorum con-gestione, imò quandoque per flagellorum accum-ulationem. Multiplices enim Deus habet servos, multiplices vocandi modos. Voce, nutu, manu, epistolis vocat & invitat. Manu elevata ostendit nobis caelum & vocat blandè ad illud. Manu demissa ostendit infernum, ut ab illo per terrorem nos abstrahat, & ad viam caeli reducat. Manus extendit vocans, ut auxilium praebat. Voce interiori ad cor loquitur & invitat, voce exteriori & quasi litteris per Apostolos & alios ministros suos voluntatem suam benevolentissimam indicat. Sic nulli deerit, sed omnibus sufficienter gratiam sup-peditat; quosdam etiam quodammodo compellit & attrahit: In charitate per quae diligit te, ideo attrahi te miserans tui, dicit apud Prophetam. Et iterum alibi: In furore Adam traham eos, in vinculis charitatis. Omnibus inelamatur: quia iam parata sunt omnia, ut nulla sit excusatio, vel tergiversatio. Ab aeternitate preparavit illam cenam, & quidem magnis sumptibus, pretio sanguinis unigeniti filii sui. No-bis vero specialiter dicit per Apostolos servos suos, & per dispensatores quoslibet mysteriorum suorum, parata sunt omnia. Quia dum vocabantur antiqui iusti nondum erant omnia parata; nec dum Agnus erat occisus, aula caeli necdum aperta, necdum exhibita Christi merita; nec gratia & auxilia ad veniendum adeo liberaliter & copiose mi-nistrabantur. Nos ergo feliciores sumus, quia Agnus immolatus est, caenaculum caeli apertum in san-guine Agni, in illud ascendit ille qui debet se praecingere & nobis ministrare, & locum mansionis-que disponere in cena illa & beatitudine. Ait enim: Vado parare vobis locum. Et: Ego dispono vobis scus

disposuit mihi Pater regnum, ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.

Interim illi qui invitati fuerunt, & quibus à servis Patrisfamilias dicitur: Omnia parata sunt, impa-rati fuerunt, & ceperunt se simul omnes excusa-re. Prius dixit: Villam mihi, & necesse habeo exire & videre illam, rogo te, habi me excusatum. Et alter dixit: Iuga boum emi quae, & exprobare illa: rogo te, habi me excusatum. Et alius dixit: uxorem duxi. Et ideo non possum venire. O infelix Adæ genus, quod terrenis ita immergitur, ut prae illis caelestia negligat! Illi hominum aliquo quocumque cordi, ut quid dignus vani-tatem, & quartis mendacium: Res caducas, fallaces, pereuntes cur adamatis praeter aeternis, solidis, veris bonis? Vocat mundus ad labores & dolores, ad ci-bos & fructus amarus comedendos, post quorum comestione nihil nisi stupor manet dentium & inanitas ventris, remorsus scilicet conscientiae, & mens inlaciata: & nihilominus mundum plerique sequuntur, & frequenter ab eo decepti ab ejus se-quelis non divelluntur. Vocat caro ad turpia & infernum; aurem ei pedesque multi offerunt, se-quantur, & obsequuntur. Vocat caro ad turpia & immunda, ad foetida & cadaverosa, illi acquiescitur, & cibis ejus factorem exhalantibus multi ve-scuntur, Deus vero vocat ad requiem & sinceram voluptatem, cibum offert laetum & pretiosum, ad cenam salutaris aeternae invitat & vocat; at vox ejus non agnoscitur, vel agnitio contemnitur, aut negligitur, & excusatio praetextitur. O infelix Adæ genus, natum ad querendas excusationes in peccatis, amulando excusationem patris sui paratis, querendo filia filius, perizomata consulendo ad cooperendam nuditatem. Interrogatus Adam cur se gratia & veste immortalitatis denudasset? Mulier, inquit ipse, quam desisti mihi sociam, dedit mihi de fructu, & comedi. Interrogata mulier, Serpens de-cipit me, inquit ipsa. Ecce uterque se excusat, quod potius pomum elegerit prohibicum, quam Paradi-si voluptatem & immortalitatis vestem. Sic se excusant filii Adæ, quod potius praesentem volu-ptatem sequantur quam vocem Dei: vocantis ad aeternam illam magnam cenam: Caro quam de-distis mihi, appetit carnalia, & consensit: Dia-bolus decipit me: Mundi consuetudo me in errorem abripuit. Hi quorundam fallaces praeter-tus, non satis cooperientes nuditatem in peccatis. Sed honestiores sunt, ut apparet, excusationes tres hic in Evangelio expressae: Villam emi, Iuga boum emi, uxorem duxi. Interim haec etiam adhuc sunt perizomata veteris Adæ, foliisque sicut filio-rum ejus praetextus inanes sunt. Si fuisset vocatus primus antequam villa foret empta, secundus an-tequam iuga boum coemisset, vel mercatus esset, tertius antequam uxorem duxisset; excusasset se primus, & dixisset, sibi offerri villam aliquam ad emptionem, sibi que de illa transigendum esse, ne forte alius praevenerat & assuquatur. Similiter & se-cundus, si necdum sibi profum fuisset de bobus, dixisset

Rom. 8.

Diversi modi ad mensam gratiae vocantur.

Ierem. 31.

Osee 11.

Ioan. 14. Luc. 22.

Stuba co- ratorum excusatio- nos.

Psal. 61.

Gen. 3.

Psa.

dixisset sibi curam illius rei incumbere; ideoque non posse modò invitanti acquiescere. Tertius etiam dixisset, se verè in altero procuraret uxorem quam sibi conjugere sperabat. Sic exultationes non desunt filius huius sæculi, in quibus adhuc vivit vetus Adam. Jam villa erat empta, jam boves cõempti, jam uxor ducta, non est exultatio oportuna propter villam, propter boves, propter uxorem sive exultatio, velle solùm hæc videre, aut affectu horum detineri, à cõnaque adeo pretiosa retardari vel excludi, quandoquidem tanta benevolentia & sollicitudine inviret optimus Paterfamilias; & quandoquidem etiam illa tantis ei constet impediis & sumptibus. Ideo meritò concipit contra adeo ingratos gravem indignationem, potestque eis dicere: *Vocavi & venistis, extendi manum & non fuit qui aspiceret; ideo ego interitu quoque vestro rideo, &c.*

Prov. 1.

PARS II.

De exultatione.

2. Reg. 18.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

1. Joan. 2.

Sed rectè (ut de Absalonis monumento dictum est) Dominium istud & Villa vocaretur. Manus talis Consiliarii. Manus talis divitis. Manus talis Capitanei, quia frequenter manu sua adunca cortadunt, & alienas rapiunt opes, quibus superbiam suam amplificent, injustè se gerendo in officio & stipendia extorquendo majora æquo, usuris & aliis vitiis, accumulando divitias divitiis, pauperes opprimendo, bona publica vel privata depeculando. Melius ergo nomina sua vocarent & scriberent in cœlis, per administrationem opum suarum in operibus pietatis, memores non tam se esse terra quam cœli filios. Nam recedentes à Domino, in terra scribuntur; adherentes autem Domino calcatis rebus terrenis, scribuntur in cælo, tamquam hæredes Dei & Cœli. Attendere itaque debent, ne incidant in illud v. quod Ilias minatur terrena nimium ambientibus: *V. qui conjugitis domum, & agrum agro copulatis usque ad terminum loci. Quid agitis, o ambitiosi & terreni, quibus septem pedes terræ sufficiunt, & lapis unus ad regendum milerum corpusculum? Quare tam ardentè tot fundos quæritis, impedimenta æternæ beatitudinis accumulatis, ita ut propter hæc ad cœnam illam venire nequeatis?*

1. Reg. 17.

Luc. 10.

1. Jo. 1.

Cupido-

rum mis-

eria magna

Eccel. 4.

1. Reg. 4.

Sed tanto inferiores sunt quidam ex illis ambitiosis & cupidis, quod frequenter non alium fructum referant, quam videre fundos, possessiones, domina quæ acq̃uerunt; imò sæpe rapiuntur ex hoc sæculo antequam illa bene viderint. Quam multi superbè ædificant, & illis ædificiis postmodum non gaudent? Quam multi honores & officia adipiscuntur, & mox ea dimittere coguntur per mortem, antequam illis fruantur? Possunt ergo dicere: *Necesse habeo exire, & videre illa. Imò potius, cum necesse sit eis exire illico ex hac vita, non erat necesse emere, nec videre illa. Sed etiam si longiori tempore supervivant emptis jam possessionibus, nonne verum est illud Eccel. *Quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias oculis suis? Quanti inferuntur redditus in Principum & Nobilium domos? Ex his autem omnibus quid habent nisi victum & vestitum, & quæ his continentur quæ etiam sæpe habent æque mediocri fortunæ homines? Reliqua expenduntur in Pensionarios & ministros, in famulos, in coquos, muliones, halebardarios, equos, canes, &c. Apponebantur in mensâ Salomonis triginta cori similæ, & sexaginta cori farinæ, decem boves pingues, & viginti pascuales, centum arietes, excepta venatione & altilibus. Quid ex his habebat pro portione Salomon? An forte crustulam similæ, & coram aliquam alicujus avis altilis? Reliqua poterat oculis cernere, pauca ei sufficiebant. Quid igitur opus agrum agro, villam villæ, dominium dominio copulare, maximè his quibus de honestis opibus juxta sortem & statum suum provisum est? Non nisi vanitas & ambitio eos impellit ad altiores titulos, altioresque opes assequendas dominium dominio conjungendo. Unde verum est**

Bbbb

Excusatio

1. super-

biam si-

gnificat.

Psal. 48.

2. Reg. 18.

Rational, Evang.

Osee 5.

*Deut. 19.
& 27.*

*Insuperioribus
primi co-
sati.*

de illis illud *Osee*: *Facti sunt quasi assumentes terminum*, sive ut *S. Hieronymus* & *LXX.* Interpretes legunt: *Facti sunt quasi transponentes terminum*. Quid est transponere terminum, nisi transferre signum illud quod fundum meum ab alio dividit, ut de aliquo mihi partem vendicare valeam? Hoc fuit prohibitum sub maledictione in *Lege Deuteronom.* ubi dicitur: *Maledictus qui transfert terminos proximi sui, & dicit omnis populus, Amen.* Sic quidam terminos transferre conentur, dum usurpant titulos & jurisdictiones sibi non debitas, statuique suo non congruentes, ad quod non impelluntur nisi ambitione. Sic mercatores & negotiatores ubi opes aliquas acquisiverint, non contenti forte & statu suo altiora ambiunt. Nobilium more vivere volunt. Domini titulo gaudere; villas, quibus Dominii titulus sit annexus, emere; idque saepe fit cum parum prospero successu, & cum damno conscientiae, ita ut necesse habeant Deo per servos suos ad aeternam cenam invitanti respondere: *Villam emi, & ego, habeo me eximatum.* Humilitas est in voce, ambitio in emptione. Poterant securius Deo servire, & conscientiae suae consulere, si fuissent contenti honestissima sua sorte. Nunc autem variis implicati dicunt: *me esse exire Ecclesiam*, conaciones, sacramenta nonita frequentant, ne id videantur agere vulgi more. Victus vestitus mediocritatem in ceterisque frugalitatem & parsimoniam haud licet eis retinere; quia vivendum est secundum ad eam conditionem splendidè & honorificè, servendum tempori, locis, personis juxta consuetudinem eorum qui ejusdem sunt status; huicque rei providendam qualibet arte, etiam gravando se alieno aere, etiam cum dispendio conscientiae. An non ergo similibus congruit illud: *Villam emi, non possum venire*; Item & illud: *Habeo me esse exire*. Sed heu infelices, qui exeunt ad se, & à Deo, salutis suae immemores & Dei, propter villam, propter dominantiam desiderium, propter vanitatem & superbiam.

Notant etiam aliqui insipientiam hujus, quod priusquam viderit villam, emisse videatur. In quo designatur plerique hujus saeculi, qui emunt officia, status, honores, antequam ea plenè viderint & considerant. Non enim expendunt obligationes his annexas in pondere sanctuarii, non pervident pericula conscientiae, non servitutem emptam & libertatem venditam, non spinas latentes sub rosis. Propter hæc dicebat Rex quidam de suo diademate. *O Regium diadema, gemmis tu quidam rutilans es, sed quæcumque posses quas sub his gemmis spinas tegis, ne quidem de humo dignareare, te tollere!* Sic nihil emendum de his quæ ingerit mundus, quamlibet speciosum, quamlibet pretiosum videatur, nisi usque ad suum pervideatur, nisi & de pretio plena fiat interrogatio. Quia vendit opes, honores, voluptates, sed pretio incomparabili animæ; vultque postmodum hæc perfolvi sempiterni ignis toleratione. O quam multos caeca emptio

& ambitio decipit pessimus ille & fallax mercator!

Secunda excusatio spectat ad avaritiam, sicut 1. *Excusatio prima* ad ambitionem; *Injugabom emi quinque.* Jugum enim emunt qui divites fieri volunt; jugum enim sunt durissimi, onera, cura, anxietates cupiditatis. & servitus, qua divitias comitantur. Cum hoc jugo difficile est ingredi viam angustam qua ducit ad vitam; difficile est cum illo ingredi per portam qua ducit ad cenam Patrisfamilias. Divitiæ equidem magnum sunt aeternæ salutis impedimentum. Primum, quia desiderium terrenorum impedit desiderium caelestium, dum enim terrenis acquirendis cogitationes inhiant, vix aliqua pars desiderii relinquitur qua contendat ad caelestia. Quis non videat quod is qui ad cenam lautam est invitatus, si ingurgitet se prius vilibus cibis, non relinquit locum lautioribus, nec illorum percipiat appetitum? Sic est de his qui temporalia nimis appetunt, illisque se ingurgitant: omnem quippe appetitum perdunt aeternorum, illaque fastidiunt. Sic filii Israel qui ad Aegypti cepas & allia respirabant, manna caeleste & bona terræ promissionis non appetebant: *Pro nihilo habuerunt terram asiderabilem*, inquit Propheta. Secundò terrenis præpedit licet aspirare vellet ad caelestia, non possunt; quia res spirituales requirunt tranquillitatem in animis, temporalia autem secum vehunt inquietudines, & animam reddunt vagam & disperdam; ideoque homo conqueri cogitur. *Cor meum dereliqui me, non enim invenit illud ut Deo vacare possit.* Cor suum habet in bobus & jugis; ita ut dicat Ecclesiasticus: *Qui stimulo boves agitas, cor suum dabit ad versandos sulcos.* *Et vigilia ejus in sagina vaccarum.* Ideo excusat se invitatus ad cenam, & dicit: *Jugum bovum emi, eo, probare illa.* Debeo vacare rei meae, non est mihi otium nec or ad alia. Sic quadam consuetudine prava assueverunt inquietudini tales, ut ne quidem ad vitam quietam desiderandam moveantur. Hi sunt quasi bos, aut quasi vitula docti diligenter ruti-ram, sicut de Ephraim dicit Propheta de his enim eleganter explicat id *S. Greg.* 20. *Moral.* cap. 26. ubi dicit: *Vitula tritura laboribus assueti, relaxata fueruntque ad enam in laboribus usum, etiam non compulsam revertitur ita pravorum mens hujus mundi servituti dedita, & rerum temporalium fatigationibus assueti, etiam si sibi liberè vacare liceat, subesse tamen terrenis sudoribus festinat: Et usu misera conversationis vitularum laboris quarit, ut à jugo mundanae servitutis cessare non libeat, etiam si liceat. Vnde ergo excusationem miseram hujus hominis, qui propterea non sequitur Deum vocantem, propterea reexcusat à nuptiis, quia jugum bovum emi. Hæc est stoliditas eorum qui suave & leve jugum Christi excutunt, quia jugum onerosum mundi stolidè amant; nam dum à jugo rationali abhorrent, in plura jugâ gravissima quam bovem cunct, & illis colla submitunt. Hæc ridet *S. Bernardus*, & maximè hunc Evangelicum bovianum. Quid juga, inquit, subitilicè caulamur?*

Argua

Arguamus magis emisse; illud enim stoliditatis est miseranda, istud extremæ dementiæ. Quid ergo miser pro jugo bouum distrahis animam tuam, qui jugum Christi suscipiens emere poteras regnum Dei, & mercari vitam? Invenit Elias Eliærum arantem. Et ipse in duodecim jugis bouum erat unus, inquit tibi Scriptura; sed hæc erat miseranda conditio, ideo Elias se sequi jubet, & boves relinquere. Sic & Christus multos post se vocat, sed ipsi nimium bobus suis quasi inhærent, & sic se excusant ab ejus sequela, & cœna. Amant gravari potius jugo hujus sæculi & jugo peccati, quam cum libertate epulerint in regno Dei. An non meritorum his irascitur?

Neque tamen dicimus omnes qui inter juga bouum versantur à deliciis æternæ mensæ excludendos. Nam etiam Amos Propheta fuit spiritu sancto impletus, sicut & Elias; dum boves sequebatur: armentarius enim erat, & stimulo boves agitans cor suum dabat ad sulcos versandos, sed non ita ut illud Deo denegaret aut se excusaret à sequela Dei, & mandata vocationemque ipsius negligeret. Sic inter novissimos sanctos in Canonem Ecclesiæ relatos celebris est S. Isidorus Madritensis, edoctus educere bouum juga ad arandum tamquam famulus conductitius ejusdem Patrisfamilias circa Madritum. Sed licet famularetur, tamen non fastidiebat aut repudiabat mensam æterni Patrisfamilias: quinimodo orationi & deliciis vacabat mentis frequentissimè; ita ut dum orationi intentus foret Missæque Sacrificio, relictis in agro arando animalibus. Angeli visi sint animalia cum aratro ducere: & Isidorus famulatum supplere. Accumbit ergo nunc mensæ æternæ, quia propter juga bouum divinam vocationem non neglexit, & Dei servitium hominum servitio semper anteposuit.

PAR III. **T**ertia excusatio spectat ad luxuriam & concupiscentiam carnis sicut prima ad superbiam, & secunda ad avaritiam. Sic verum ostenditur esse illud, Poëta:

*Ambitiosus honos, & opes, & amica voluptas,
Hæc tria pro trino Numine mundus habet.*

Dicit ergo hic tertius: *Voxem duxi, non possum venire*: nec cum ea verborum gratia respondet, cum qua ceteri. *Rogo habet me excusatum*; sed aperte & non satis gratiose dicit: *Non possum venire*; Quo loquendi modo ostenditur, vinculum concupiscentiæ magis simplicitate & detinere hominem quam alia vincula, ita ut propter illud cogatur dicere: *Non possum venire*. Neque tamen hic reprobat conjugium; sed solum insinuat, quod nimis mulierum amor grande sit & forte impedimentum, quo animus detinetur ne se ferigat ad cœlestia & divina. Propterea de muliere dixit Ecclesiastes: *Liquet peccatorum est, & sagena cor illius*. Hac duplici metaphora significatur, quod per mulierem lu-

bricam non tantum capiatur illi qui tamquam pisces totos se mundanis aquis immergunt, pro quibus mulier dicitur sagena, sed etiam illi qui tamquam aves in cælum quibusdam quasi alis videbantur ferri, pro quibus dicitur laqueus. Inducatur etiam quod sicut piscis in nassa, & avis in laqueo existens nequit se extricare, ita nec lubricus fœmineo amore captus; ideo sine excusatione dicit: *Non possum venire*. Sensualitas in illis quasi ebria rationem obnubilat, excæcat, & sibi colligat, ac colligatam ita secum rapit, ut verum sit illud: *Assumit ebria sententiam*.

Quamvis verò hæc maximè vera sint in illegitimo amore mulierum extra conjugium; tamen etiam insinuat quod conjugium quandoque sit impedimentum æternorum bonorum ob illius pravum usum, ita ut conjugatorum nonnulli possint dicere: *Voxem duxi, non possum venire*. Contingit enim non raro quod uxori causa sit peccati causaque perditionis viri; sic quæ data est viro in adjutorium non solum ad gubernationem domesticam prolique procreationem & educationem, sed etiam ad salutem, in naufragium vertitur & ruinam. Propterea forsitan ubi nos legimus: *Non est bonum hominibus esse solus, factianus ei adjutorium simile sibi*. Hebræa lectio (teste Cajetano) habet: *Faciamus ei adjutorium contra ipsum*. An forte indicare voluit ex tunc spiritus sanctus hoc obscuro loquendi modo; mulierem quæ à Deo data erat in adjutorium viri, propter peccatum fore adjutorium contra ipsum; Nimirum: Eva induxit Adam ad peccatum & propter illam perdidit Paradisum; sic post peccatum mulier sæpè origo est ruinæ æternæ viro suggestionem suam. An non Jezabel Achab viro suo ruinæ est occasio? An non Salomonis cor deceptum fuit ab uxoris suis, ita ut ad idololatriam virum sapientiæ pellexerint? Foras & ab æternis deliciis propter illas exclusus est, ita ut potuerit propter uxores dicere: *Non possum venire*. Ille cheu non potest venire qui alios antea invitavit. Unde S. Augustin lib. 3 de doctrina Christiana cap. 21. dicit. *Salomonis invidia desiderio sapientiæ sagraverant, quam cum more spirituali adeptus esset, amore carnali amisit*. Certè promittit ipse contra seipsum testimonium, dum dicit: *In involutam animam non introibit sapientia, neque habitabit in corpore subdito peccatis*. Cujus verò corpus magis mancipatum fuit peccatis & libidini? Ad dicit: *Spiritus Sanctus corripitur à superveniente iniquitate*, hoc est, dehonefatur & fugabitur ab illa, quasi columba à sordibus, quali apis à fumo. Sic & David Patre ejus propter mulierem cecidit; sed mox vincula dissipit, nec à mensa æterna exclusus est. Unde differentiam inter Salomonem & Davidem assignans S. Augustin loco citato dicit. *In Davidis immoderata libidinis non permanens sed transitus fuit*. Propterea ab arguente propheta ille illicitus appetitus hostes vocatus est: *as verò in ejus filio Salomone non quasi hostes transitum habuit*.

Deut. 23

Gen. 2

Exempla sanctorum per uxores.

Sap. 2

Ecclesi. 47.

habuit, sed regnum ista libido possedit. Itaque propter uxores alienigenas dedit Salomon maculam in gloria sua, & profanavit semen suum. Hoc est macula vitæ & deturpavit tantam suam gloriam indelebili natio ignominiosa libidinis & idololatriæ; & propterea æternam perisse multi putant, nec æternis nuptiis accubuisse, quia stola ejus nuptialis deturpata fuit foeda & indelebili macula, quam non legitur poenitentia abluisse, nec idola nec idolia à se fabricata destruxisse, quia usque ad Josiam per multa secula permanferunt, quæ ea destruxit.

3. Reg. 23.

Pelliciora habes exempla in Ecclesiasticis Historiis: eorum scilicet qui propter uxores non deserunt æternam cœnam sibi à Domino præparatam, ad quam illicod invitabantur, sed omne vinculum & omne impedimentum ab eis objectum fortissimo animo diruperunt.

Exempl. propter uxores non percunsum.

Saturus domus Huerici Regis Wandalorum Procurator invitabatur ad cœnam æternitatis, per viam Martyrii & per confessionem fidei & veritatis. Ariani enim eum urgebant fidem deserere catholicam, aut supplicia tormentaque subire. Accurrit uxor cum liberis; advolvitur genibus mariti, & per omnia sacra obsecrat ut miseretur sui, & pendens à lacte filiolæ aliarumque prolium; nec committatur ut quos generis nobilitas reddit claros servili conditioni subjiciantur, & ipsa turpi matrimonio copuletur Camleari servo, ad quod urgebatur; Deum haud dubie respecturum quod invitus faciat. At ille ex Job ei responderet. *Quasi una ex insipientibus mulieribus locuta es. Si verum maritum diligeres, non converteris insidiosè blanditiis illius in secunda nocte præcipitare exivitum. Age, distrahas liberos, auferas uxorem, diripias facultates; ego de Domini promissione securus fixum mento tenebo. Si quis non dimiserit uxorem, filios, agnos propter nomen meum, non poterit meus esse discipulus. Sic uxor discedit, & ipse spoliatus omnibus, & supplicio debilitatus mendicus relinquitur. Non potuit uxoris vel alterius rei affectus ejus constantiam labefactare.*

Psalm. 75. de perfectione Vandali.

Similiter se gessit B. Thomas Morus, Angli olim Cancellarius. Ad eum jam in carcere detentum mittebatur à Rege Henrico Octavo Aloysia uxor, ut ejus animo tentaret, si fortè Regis tandem voluntati, & libidini consentiret. Itaque advenit illa cœjulans miseram suam & totius familiarum sortem, alia ex parte afferens magnas opes & honores à Rege promitti, si ei Morus subscriberet. At ipse: *Quamdiu à Aloysia hæc optatus sumur? Respondit illa: Facile fruamur ad viginti annos, & dilectè mi marite. Mox ipse indignans sic concludit: Vnde è stultæ mercatrix; Egone pro viginti annis modicæ felicitatis, vendam annos æternæ beatitudinis? Non ita desipio. Mælo carcerem totâ vitâ, honorumque omnium conspersionem unâ ipsam pari mortem, quam hæc prodigere beatam æternitatem. Hoc potuit dicere quod Æneas apud apud Virgilium,*

Define meq; vitis intendere teq; quæ velles. Vita vocant.

Noluit ipse jam invitatus ad æternam cœnam dicere sicut ille: *Uxorem duxi, & ilico non possum venire; sed disruptis omnibus vinculis, paratus est uxorem, & proles, opes & honores deserere, ipsamque vitam, quam deesse vocationi divine. O peclus nobile! O generosum animum! Itaque cum agitur de Dei caula, & gloria, & de salute anime attenden-*

1. Cor. 7.

*Tempus breve est, reliquum est ut qui habent uxores tanquam non habentes sint, & qui sunt tanquam non sentes, & qui gaudent tanquam non gaudentes, & qui emunt tanquam non possidentes, & qui utuntur hoc mundo tanquam non utantur: fratris enim figura hujus mundi. Quasi dicat: Breve est tempus hujus vitæ, & cito que non immorandum sæculi voluptatibus, sed de æterna salute ad quam invitatur, serid cogitandum. Animus & amor magis in Domino quam in uxoris debendendus, nec propter opes aut honores acquirendos multum gaudendum est. Nec propter illa deperdita multum flendum, sed moderatè agendum, tam in adversis, quam in prosperis, quia sibi mutuo succedanea sunt, & brevitatis est cum in prosperitate, tum in adversitate. Ad versa ergo æquanimiter sunt toleranda, nec prosperis cum gaudio adhaerendum est, utendum hoc mundo sine adhaerentione affectus quantum fert necessitas, non abutendum. Propter res mundi, honores, opes, voluptates, propter villam, boves, uxores, non est negligenda æterna salus, æterna cœna. Præterit enim figura hujus mundi tamquam cœna in somnio apparsa variis deliciis, quæ evanescit dum quis expergescit, & manet homo fame elusus: Sicut somniat esuriens. *Psalm. 29. comedat, cum autem fuerit expergescit, vacua est anima eius: & sicut somniat sitis, & bibit, & postquam fuerit expergescit, lassus adhuc sitit. & anima eius vacua est. Ecce figura cœnæ quam præparat mundus dum honores, opes, voluptates proponit. De quo dicitur: Dormierunt somnum suum, & nihil viderunt viri divitiarum in manibus suis: velut somnium surgentium imaginem ipsorum ad nihilum redierit. Quare igitur propter cœnam quasi phantasticam, præstigiosam, imaginariam & in somnio transseuntem, æternitatis cœnam homines hujus sæculi perdere volunt? Propter opes & honores, voluptates que fallaces, quare se privant veris divitiis & honoribus, vera voluptate & felicitate, ad quam adeo benigne adeoque sollicitè invitantur? O insipientia! O cœcitas deploranda! Cui meritò indignatur acerbe is qui cœnam illam optiparam instruxit, dum dicit: *Dico vobis, nemo vivorum illorum gustabit cœnam meam.***

1. Cor. 7.

PAR. Deo. ex vi. platu. Luc. Mai.

Exo. Deu.

Psalm. 75.

1. Cor. 7.

C. 6. clufo

Averte, ô Domine; à nobis dementia illam & cœcitatem. Aperi nobis aures, oculos, cor. Aures, ut audiamus vocem tuam nos vocantem & invitantem. Oculos, ut agnoscamus servos tuos ad nos missos, benevolentiam tuam nobis indicantes. Cor, ut afficiamur cœnâ quam præparasti diligenti-

tribus te. Effice per gratiam mentibus nostris infu-
sam, ut nec propter villam empionem & ambitio-
nem nec propter bovitariam servitatem, nec pro-
pter malsitudinam voluptatem, retardemur ab illa
felicitatis caena. Quinimo nostras compelle ad
reprobus rebelles aut turgidas voluntates; ut
dissolutis omnibus vinculis & compedibus tan-
dem sequamur servos tuos nobis viam ostenden-
tes, & simus de illis qui implent domum tuam, qui
pergunt: cenam tuam, qui in illa collantur per-
petuo fruantes, qui in voce exultationis & confesio-
nis, in sono epularis sunt perpetuo te collaudan-
tes.

prophetavit dulcem Domini futuram fidelibus in-
carnationem & redemptionem. Lamentationes e-
didit Hieremias, dura populi ingrati corda mulce-
re volens. Cecinerunt pueri in Babylone in medio
ignis, ad laudem Dei advocantes omnem creatur-
am, ut & homines ad eandem laudem excitarent.
Denique Ezechielii Prophetæ cælitus liber demit-
titur. Quid verò in eo scriptum erat, nisi lamenta-
tiones, & carmen, & v. Quia modò sua vibus mo-
nitis quasi carmine dulcisono, modò lamentis, fle-
bilique voce, modò minis acerbioribus popululum
debeat ad meliora impellere; ideo hæc tria inscri-
pta erant libro quem jubetur devorare, lamenta-
tiones, & carmen, v. Sed quia Prophetæ his om-
nibus adhibitis parum profecerunt, ideo potuer-
unt dicere: *Cecinimus vobis & non salvasis, lamen-
tavimus & non ploravistis.* Non profecistis in bonis
operibus exultantes in Domino: Nec adducti estis
ad compunctionem & poenitentiam lamenta. Ideo
dicitur: *Vocavit Dominus Deus exercituum in illa
die, ad solum & ad plantam, & ad calvitium, & ad
circulum faciei: & ecce gaudium & lætitia, occidere
vitulos, & jugulare arietes, comedere carnes, bibere
vinum.* Sic nimirum prædicatio Prophetarum fa-
cta est *velut as sonans, aut cymbalum tinniens, ærem
solum verberans.*

Dan. 3.

Ezech. 2.

Isai. 22.

1. Cor. 15.

Matth. 8.

Luce. 8.

LECT. 2. EADEM DOMINICA.

bipart.

Exi cito in plateas & vicus civitatis, &c.
Luc. 14.

PARS I. **L**oquens Dominus de Prophetis & Joanne, de
Deo vocatis ex vicis & plateis.
Luc. 7.
Matth. 11.
I. Oquens Dominus de Prophetis & Joanne, de
Deo vocatis ex vicis & plateis, conqueratur de Pha-
risæis, quod vocationem & consilium Dei spreve-
runt: *Cantavimus vobis, & non salvastis; lamentavi-
mus vobis, & non ploravistis.* Quibus verbis vult si-
gnificare, quod nec ad poenitentiam & lætium ver-
bis & exemplo lugentium Prophetarum, maxime
Joannis, inducti fuerint; nec ad gaudium invitati,
sive per antiquos Prophetas, sive per ipsum & Apo-
stolos suos audire voluerint vocem eorum, impig-
ræ mentis religiosa agilitate exultando. An non
cantaverunt Prophetæ spiritualibus modulis pu-
blice salutis oracula resonantes? Cantavit Moyses,
quando mare rubrum transitum dedit Israëlitis,
unda divisa in stâ duplicis muri eos circumstante,
sed mox in Ægyptios transeuntes sese refundente
& eos demergente. Flevit, & lamentum dedit idem
Moyses super cecitate & ejusdem sui populi, con-
tremans cælum & terram contra eos tamquam ge-
nerationem exasperantem; in cantico suo lugubri
& pleno acerba reprehensionis; quod paulò edidit
ante mortem Cantavit Isaias dilectæ vineæ Domi-
ni canticum, quam plantaverat Dominus in loco
uberi fecundo, quamq; in bre fecunda verat eos-
lesti; muro citum dederat; torculari ornaverat &
munita turri. Sed etiam lamentum edidit, quod eze-
phæcatur ut faceret uvas, non faceret nisi labruscas;
quod que ideo diruenda esset maceria ejus, & de-
sederenda ut in spinas & vepres exerceretur, mandan-
do nubibus cæli ne ultra darent imbrem super eam.
Hoc lamentatur o. s. suæ Prophetiæ, & multoties
væ ibidem ingeminat super variis peccatis populi
sui, qui magis optasset canere canticum suave vi-
neæ Domini, si vinum suæ cultori suo dare vo-
luisset. Cantavit & Abacuc lamentans super ini-
quitate & injustitia tunc regnante, super legis con-
culcatione, super hoc quod impius devoret justio-
rem; ita ut sint homines tanquam pisces maris, ubi
major devorat minorem. Sed & postea jucun-
diori cantico publicam doctus mulcere tristitiam,

Similiter, venit Joannes non manducans, neque
bibens, id est, nihil delectabile sumens in cibum &
potum, non manducans panem, nec bibens vinum,
nec utens cibo usuali Phariseorum, sicque ad po-
enitentiam inducebat & lætium; mortem, judicium
ignem proponens æternum. Sed patum profecit,
nec est emollita duritia Judæorum ad plorandum,
sed aucta potius malitia ad detrahendum. Dicunt
enim; *Dæmonium habet.* Quia scilicet solitariam vi-
tam agebat, & ab ordinariis cibis abstinebat. Nam
quidam dæmonia eo spiritu afflati solitudines qua-
rebant, ut patet de illis qui egressi est sepulchris ven-
erunt ad Christum. Sunt etiam quædam dæmo-
num genera quæ corpus ab esurie vendicant. Pote-
rat ergo Joannes dicere; *Lamentavimus vobis, &
non ploravistis.* At Christus venit ad eos, liberè cum
eis conversans, utens communi eorum cibo & ve-
stis, assidens in conviviiis, ut divini verbi sui vi sono-
eos demulceret, ad fidemque & gratiam invitet. In-
sinuat se in eorum familiaritatem, & prandio ac-
cumbens cum eis disserit de pane comedendo in
Regno Dei, & inquit à se paratam cenam magnam
beatitudinis æternæ, ad quam invitavit omnes. Sed
vocem & benevolentiam invitantis aspernati sunt,
& unus quidem excusavit se propter villam, alius
propter boves tertius propter uxorem. Ideo dicitur
potest; *Cecinimus vobis & non salvastis.* Omnia me-
dia tentata sunt, sive per sominationem asperam
indicendo, sive per benignitatem læta omnia pro-
mittendo, sed nihil profuit. Quid igitur factu o-
pus, & Pharisei, Scribæ, & Legis periti, quando qui-
dem sapientia divina nihil eorum præcursumit, quæ
ad procurandam salutem vestram spectabant.

Bbbb 2

quæ